

Antwoorden op feitelijke vragen:

"Zicht op overheidsstichtingen; achtergrondstudie"

Om de leesbaarheid van de beantwoording te vergroten, zal een aantal vragen dat betrekking heeft op een gelijklopend onderwerp geclusterd behandeld worden.

De wettelijke procedure bij het oprichten van stichtingen

1. *Voldoet het stichtingenkader nog aan de doelstelling om meer duidelijkheid te verschaffen over afwegingen die ten grondslag kunnen liggen aan de oprichting van stichtingen? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de conclusies van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van het ontbreken van transparantie over die afwegingen? Zo nee, hoe gaat regering hier verandering in brengen?*
2. *Waarom is niet voor alle opgerichte stichtingen de Comptabiliteitswet 2001 gevolgd door het voornemen tot oprichting niet in een voorhangprocedure aan de Staten-Generaal voor te leggen?*
3. *In hoeveel gevallen is het voornemen tot oprichting van een stichting niet in een voorhangprocedure aan de Staten-Generaal voor gelegd?*
10. *Heeft het Rijk stichtingen opgericht, mede opgericht of doen oprichten waarbij niet de procedure zoals omschreven in artikel 34 van de Comptabiliteitswet 2011 is gevolgd? Zo ja, wat was de reden hiervoor?*
11. *Is het wettelijk verplicht dat voor elke stichting waarbij de Staat bij de oprichting is betrokken de procedure op grond van artikel 34 Comptabiliteitswet 2001 (voorhang) te volgen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is dit dan niet altijd gebeurd?*
12. *Is het wenselijk dat voor elke stichting waarbij de Staat bij de oprichting is betrokken de procedure op grond van artikel 34 Comptabiliteitswet 2001 wordt gevolgd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, gaat dit dan ook voortaan altijd gebeuren.*
14. *In hoeverre wordt het wettelijke kader voor het oprichten van overheidsstichtingen nog volledig in de praktijk gevolgd? In hoeveel gevallen is het wettelijke kader niet of niet volledig gevolgd?*
15. *Waarom wordt de toetsing voor het oprichten, mede oprichten of doen oprichten van stichtingen door het Rijk niet gearhiveerd? Is de regering van plan toetsing op te nemen in het toekomstige totaaloverzicht van stichtingen?*
16. *Waarom is niet meer terug te vinden op welke gronden een stichting is opgericht?*
35. *Hoe kan voor leden van het kabinet afdwingbaar worden gemaakt dat zij voortaan wel de oprichting van een stichting goed motiveren? Welke mogelijkheden heeft de minister van Financiën voor het geval leden van het kabinet dat niet doen?*

Een stichting is een door een rechtshandeling in het leven geroepen rechtspersoon, welke geen leden kent en beoogt met behulp van een daartoe bestemd vermogen een in de statuten vermeld doel te verwezenlijken. De ministeriele verantwoordelijkheid met betrekking tot een stichting kan slechts die zaken raken die als bevoegdheden in de specifieke wet en in de statuten van de stichting zijn toegedeeld, of die als voorschrift zijn verbonden aan een subsidie die aan de stichting

is verleend. De mate en de manier waarop de minister verantwoording en toezicht invult, is dus afhankelijk van de aan hem toegewezen bevoegdheden.

Uitgangspunt van het kabinet is dat er in principe geen betrokkenheid van het Rijk is bij het oprichten van stichtingen ("*nee, tenzij...*"). Er is geen algemeen wettelijk kader voor stichtingen, behoudens artikel 34 Comptabiliteitswet 2001 inzake de voorhangprocedure. Wel is er het zo genoemde "Stichtingenkader" met een aantal algemene richtsnoeren en een afwegingskader dat betrekking heeft op de vraag of de keuze voor een stichting de best passende organisatievorm is. Belangrijke vragen daarbij zijn onder meer: *is er sprake van een publieke taak* en *zijn er andere publiekrechtelijke alternatieven*. Voornemens tot de oprichting van een stichting worden in principe door het ministerie van Financiën en het ministerie van BZK op basis van het afwegingskader in het Stichtingenkader getoetst.

Als een departement betrokken is bij het 'mede oprichten', 'doen oprichten' of 'oprichten' (hierna: het oprichten) van een stichting, dan dient deze afweging conform artikel 34 Comptabiliteitswet 2001 aan de Algemene Rekenkamer, de ministerraad en de Staten-Generaal te worden voorgelegd. Het desbetreffende ministerie is verplicht in de brief aan de Staten-Generaal behalve het advies van de Algemene Rekenkamer en het besluit van de Ministerraad ook een motivering op te nemen. Deze informatiewisseling betreft niet de toetsing zelf, maar vormt het uiteindelijke sluitstuk van het afwegingsproces en kan daarom in beginsel compact van vorm zijn. Voor de toetsing zelf, die veelal plaats vindt op basis van overleg, is momenteel geen vastleggingvereiste van toepassing. Bij de uitwerking van het overzicht van stichtingen (zie beantwoording vragen onder kopje "overzicht stichtingen") zal dit meegenomen worden. Overigens onderschrijft het kabinet dat het van groot belang is de voorgenomen oprichting van een stichting goed te motiveren naar de Staten-Generaal toe.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat er sinds 2008 een negental stichtingen is opgericht (zie bijlage 1). Daarbij is bij het merendeel de procedure zoals vastgelegd in het Stichtingenkader gevolgd. Het ministerie van VWS heeft vanwege onbekendheid bij de direct betrokkenen de voorhangprocedure niet in alle gevallen van mede-oprichting correct toegepast. De voormalig minister van VWS heeft dit achteraf ook aan uw Kamer gemeld.

Ondanks het feit dat slechts in een enkel geval het Stichtingenkader niet volledig is nageleefd, is het Stichtingenkader recent nog hernieuwd interdepartementaal onder de aandacht gebracht, waarbij het belang van een zorgvuldige procedure – ook naar uw Kamer toe – is benadrukt.

Ten aanzien van de vraag in hoeverre artikel 34 van de Comptabiliteitswet 2001 ook separaat van toepassing is op stichtingen waarvan de oprichting rechtstreeks voortvloeit uit nieuwe wetgeving, is het kabinet van mening dat geen separate voorrangprocedure gevolgd hoeft te worden, anders dan de procedure zoals die reeds van toepassing is op het betreffende wetsvoorstel. De wet, die in zo'n geval ook het voornemen tot het oprichten van een stichting omvat, is dan immers door de Staten-Generaal mede gemaakt en/of goedgekeurd. Het is derhalve niet logisch om ook bij deze stichtingen de voorrangprocedure van toepassing te verklaren, omdat dit in feite dubbel werk zou betekenen.

Het kabinet is concluderend van mening dat het huidige Stichtingenkader op zich aan zijn doelstelling van goede afweging voldoet en ziet daarmee geen noodzaak tot aanpassing ervan.

Overzicht van stichtingen

5. *Hoe gaat de regering de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer om een jaarlijks geactualiseerd overzicht van overheidsstichtingen te maken, uitvoeren?*

6. *Hoe kan de Tweede Kamer de controlefunctie uitoefenen als er geen up-to-date overzicht van overheidsstichtingen is?*
13. *Moeten ministers en in het bijzonder de minister van Financiën over een compleet overzicht van overheidsstichtingen beschikken? Zo ja, waarom bestaat dat overzicht dat niet? Zo nee, acht de regering dit wel wenselijk en hoe gaat de regering die wens verder gestalte geven?*
32. *Waarom is tot op heden nog geen totaaloverzicht van stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten, inclusief het budgettaire beslag? Welke stappen heeft de regering ondernomen naar aanleiding van de bevindingen en handreikingen in de achtergrondstudie van de Algemene Rekenkamer om tot een actueel integraal overzicht te komen dat tevens publiek toegankelijk is?*
33. *Hoe ziet de regering een digitaal overzicht voor alle stichtingen zoals nu al voor de zelfstandige bestuursorganen bestaat?*
37. *Heeft de minister van Financiën al overlegd met de andere ministers? Zo ja, wat is het resultaat? Zo nee, wanneer is overleg afgerond?*

Zoals hiervoor aangegeven dienen voornemens tot oprichting van stichtingen door het Rijk te worden voorgehangen bij de Staten-Generaal. In die periode hebben de Staten-Generaal de mogelijkheid om:

- (schriftelijke/mondelinge) informatie te vragen over de achtergronden van de voorgenomen oprichting;
- via moties invloed uit te oefenen op (de bevoegdheden van) de minister;
- een wettelijke machtiging af te dwingen.

Op deze wijze heeft de Tweede Kamer de mogelijkheid bij oprichting van een stichting invulling te geven aan haar controlerende taak. Daarnaast ontvangen de Staten-Generaal jaarlijks departementale jaarverslagen van ministeries die overzichten en informatie over stichtingen, zijnde RWT's/ZBO's, bevatten. Dit biedt de Tweede Kamer de mogelijkheid bij de behandeling van de departementale jaarverslagen in de betreffende vakcommissie vragen te stellen.

Niettemin zeg ik toe om met de andere departementen te overleggen om een overzicht van stichtingen per departement op te stellen en door de departementen openbaar te maken. Op dit moment is er geen verplichting om centraal per ministerie een integraal overzicht beschikbaar te hebben. Het betreft dan stichtingen die de ministers hebben opgericht en waarmee tevens een bestuurlijke en/of subsidierelatie aanwezig is. Om de overzichten zo actueel mogelijk te houden, zal de verantwoordelijkheid voor het openbaar maken en het bijhouden van de overzichten bij de ministers zelf liggen. In bijlage 4 zijn de reeds beschikbare gegevens opgenomen.

Overigens kan de toepassing van de term overheidsstichting - op basis waarvan de Algemene Rekenkamer komt op het totaal van 275 stichtingen - verwarrend werken. Het betreft namelijk een term die in wet- en regelgeving niet voorkomt. Ook bij eerdere contacten met de Staten-Generaal, bijvoorbeeld inzake het onderwerp verzelfstandigingbeleid van het Rijk, is nooit over "overheidsstichting" gesproken. In al deze gevallen wordt de wettelijke benaming "stichting" gebruikt die uit het Burgerlijk Wetboek volgt. De term "overheidsstichting" wordt juist bewust vermeden, omdat de hoedanigheid van de oprichter van een privaatrechtelijke rechtspersoon in geen enkel opzicht bepalend is voor de opgerichte rechtspersoon tijdens diens leven. Niet elke stichting die is opgericht door een overheid onderhoudt vandaag de dag nog banden met die overheid. Omgekeerd geldt dat stichtingen die niet zijn opgericht door overheden vaak sterke banden onderhouden met overheden.

Inrichting van stichtingen

17. *Hoe vaak komt het voor dat ambtenaren tevens lid zijn van het bestuur, directie of raad van toezicht van een stichting? Hoe wordt in die gevallen voorkomen dat er een loyaliteitsconflict ontstaat? Is er in deze gevallen nog wel sprake van een gezonde functiescheiding tussen de subsidiegever en -ontvanger? En zo ja: hoe dan? Zo nee, hoe gaat de regering hier wel voor zorgen?*
18. *Hoe verhoudt het feit dat ambtenaren ook lid van het bestuur, directie of raad van toezicht van een stichting zijn zich tot de wens om overheidsstichtingen op afstand van de overheid te zetten?*
24. *Uit het casuonderzoek van de Algemene Rekenkamer komt naar voren dat de inrichting van de stichtingen zeer gevarieerd is. Wat is de reden hiervan? Acht de regering het wenselijk om te sturen op een meer uniforme inrichting uit oogpunt van doelmatigheid, effectiviteit en controleerbaarheid?*

De stichtingsvorm is een rechtsvorm waarvoor geen standaard invulling van het sturingsmodel bestaat, noch wordt voorgeschreven. De bevoegdheden van de betrokken actoren zijn daarmee slechts afhankelijk van hetgeen hierover in de statuten van de organisatie is opgenomen.

Bij het gebruik van een privaatrechtelijke rechtsvorm (stichting) binnen het publieke domein is het derhalve noodzakelijk om de bevoegdheden van de minister afdoende te regelen. Dit gebeurt onder meer op basis van de AWB (Algemene Wet Bestuursrecht), waarin een aantal ministeriële bevoegdheden voor subsidieverstrekkende organen wordt geregeld (zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het begrotingsvoorbehoud (artikel 4:34 eerste lid) en de uitvoeringsovereenkomst (artikel 4:36)). Het Stichtingenkader doet daarnaast de aanbeveling om ook andere zaken goed te regelen, zoals de bevoegdheid van de minister om (mee) te besluiten over besteding van batig saldo bij liquidatie en de bevoegdheid tot het benoemen, schorsen en ontslaan van bestuursleden. Daarnaast verwijst het Stichtingenkader naar de algemene richtlijn dat er geen ambtenaren in het bestuur van een stichting zouden moeten plaatsnemen, wegens de mogelijke belangenverstrengeling. Indien hier toch de voorkeur naar uit gaat, vereist dit een bijzondere argumentatie.

Welke bevoegdheden uiteindelijk geregeld worden, is daarom afhankelijk van de specifieke situatie en dus altijd maatwerk. Vanwege het benodigde maatwerk is het niet wenselijk om standaard statuten voor stichtingen uit te werken en hiertoe te verplichten.

Informatie over het aantal stichtingen waarbij ambtenaren lid zijn van het bestuur, directie of raad van toezicht is momenteel niet volledig voorhanden. In bijlage 2 worden de reeds beschikbare gegevens uiteengezet.

Het onderzoek van de AR

9. *Waarom kreeg de Algemene Rekenkamer niet van alle 275 overheidsstichtingen gegevens en maar van 127? Wat zegt dit over de representativiteit van het onderzoek?*
34. *Waarom worden door de betrokken bewindspersonen vraagtekens gesteld bij de representativiteit van de onderzoeksbevindingen van de Algemene Rekenkamer?*
36. *Op wiens verzoek is het woord "aanbevelingen" vervangen door "handreikingen"? En wat is voor de praktijk van de handreikingen het verschil met aanbevelingen?*

'Zicht op overheidsstichtingen' is, zoals de Algemene Rekenkamer zelf stelt, een achtergrondstudie met een verkennend karakter. Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te geven in het aantal overheidsstichtingen, de verschillende verschijningsvormen en de manier waarop de ministeriële verantwoordelijkheid daarvoor benoemd en gewaarborgd is. De kern van het rapport is gebaseerd op een twintigtal stichtingen (op een totaal van 275) die noch RWT noch ZBO zijn. Gebruikelijk is dat zo'n eerste verkenning vervolgens dient als opmaat naar een grootschaliger onderzoek, op basis waarvan breed geldende conclusies getrokken kunnen worden en aanbevelingen worden gedaan.

Niettegenstaande de relatief beperkte steekproef en het verkennende karakter omvat het rapport echter reeds een aantal algemene oordelende uitspraken en aanbevelingen/handreikingen die het gehele scala (inclusief RWT's en ZBO's) aan stichtingen betreft. Hiervoor zou naar ons oordeel een bredere steekproefonderzoek wenselijk zijn geweest.

Een reden waarom het Kabinet slechts in staat was om bij 127 stichtingen de door de Algemene Rekenkamer verzochte financiële informatie aan te leveren, is dat bij het overgrote deel van de resterende stichtingen de betreffende minister niet de statutaire bevoegdheid heeft die informatie op te vragen.

Het rapport 'Zicht op overheidsstichtingen' betreft zoals reeds gezegd een achtergrondstudie. In het nawoord bij de bestuurlijke reactie geeft de Algemene Rekenkamer zelf aan dat bij een achtergrondstudie inderdaad de term "handreiking" past en niet "aanbeveling". Vanuit dat perspectief heeft de Algemene Rekenkamer het woord aanbevelingen vervangen door het woord handreikingen.

Beloningsstructuur

30. *Hoe ziet de regering het ontbreken van een dergelijk overzicht in relatie tot de Wet Openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens? (WOPT)*
31. *Zijn er stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten en waarvan sprake is van een subsidierelatie, waarbij de beloning van bestuur en directie boven de Balkenendenorm ligt? Zo ja, welke en wat gaat de regering hieraan doen?*

De Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) schrijft voor dat elke instelling die overwegend uit publieke middelen wordt gefinancierd het belastbaar jaarloon per individuele functionaris met wie zij een arbeidsrelatie heeft, jaarlijks op functienaam zal publiceren indien dit boven dat van de Minister President uitkomt. Deze informatie wordt, voor zover van toepassing, derhalve ook in de jaarverslagen van de betreffende stichtingen vermeld. Op 17 december jl. heeft uw Kamer de meest recente WOPT-rapportage ontvangen, welke een integraal rijksbreed overzicht van overschrijdingen omvat. Naleving van deze wet staat in de optiek van het kabinet overigens los van een al dan niet centraal overzicht van stichtingen.

Daarnaast is aan uw Kamer recent door de minister van BZK het wetsvoorstel "normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector" (WNT) ter behandeling aangeboden. In dit wetsvoorstel wordt een maximum gesteld aan de beloning van bestuurders en hoogste leidinggevenden in de publieke en semipublieke sector. Dit maximum is hetzelfde als de 'Balkenende-norm'. Stichtingen waar het Rijk zeggenschap in heeft, vallen conform het wetsvoorstel ook onder de werking ervan.

Verantwoording

20. *Uit het casuonderzoek van de Algemene Rekenkamer komt naar voren dat de ministeries zich vooral verantwoordelijk voelen voor de subsidie of de opdrachten en daaraan verbonden voorwaarden, niet voor hoe de stichting functioneert. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt?*
22. *De Algemene Rekenkamer constateert in de achtergrondstudie dat bij de financiering van stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of heeft doen oprichten, de onderlinge afstemming tussen de ministeries te wensen overlaat waardoor extra administratieve lasten ontstaan. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt, bijvoorbeeld in het kader van het 'uniform subsidiekader' dat op 1 januari 2010 in werking is getreden?*
23. *Welke verbeteringen ziet de regering ten aanzien van een gestructureerd relatiemanagement?*
29. *De Algemene Rekenkamer constateert in de achtergrondstudie dat van de onderzochte stichtingen de verantwoording slechts beperkt is vergezeld van een accountantsverklaring die de rechtmatige besteding van middelen afdekt. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt? Bijvoorbeeld in een verplichtstelling van een dergelijke verklaring in de statuten van een stichting die het Rijk opricht, mede opricht of heeft doen oprichten?*

Zoals onder het kopje "inrichting van stichtingen" is toegelicht, is de stichtingsvorm een rechtsvorm waarbij er bewust geen standaard invulling van het sturingsmodel bestaat. De bevoegdheden van de betrokken actoren, inclusief die van de betrokken ministers, zijn daarmee slechts afhankelijk van hetgeen hierover in de statuten van de organisatie is opgenomen. Met andere woorden, een minister is specifiek verantwoordelijk voor het functioneren van een stichting binnen de grenzen van hetgeen in de statuten is vastgelegd als zijnde zijn/haar verantwoordelijkheden. Daarmee zei overigens uitdrukkelijk niet gezegd dat ministers geen oog zouden hebben voor de vraag hoe een stichting in algemene zin functioneert. Om zijn ministeriële verantwoordelijkheid goed te borgen, houdt een minister immers in algemene zin toezicht op organisaties die rijksgeld ontvangen en kent hij daarnaast in veel gevallen ook verantwoordelijkheden op het terrein van het systeemtoezicht.

Door de komst van het uniforme subsidiekader is, in lijn met de suggestie uit bovenstaande vraag 22, inderdaad een eenduidige manier van verantwoorden geïntroduceerd. De spelregels rondom de inhoud van de verantwoording, kostprijsmodel, verlenings- en vaststellingsperioden zijn geüniformeerd, hetgeen een – ook in de ogen van het kabinet - noodzakelijke vermindering van de administratieve lasten met zich meebrengt.

Als het gaat om gestructureerd relatiemanagement plegen diverse ministeries reeds regelmatig overleg met "hun" stichtingen over lopende zaken en over de voortgang van de beoogde doelstellingen. Ministeries en stichtingen hebben daarnaast in de ogen van het kabinet afdoende veelvuldig contact op momenten dat men zich in het proces van subsidieverstrekking en verantwoording daarover bevindt.

Ten aanzien van de rechtmatigheid van de bestedingen bij stichtingen heeft de Algemene Rekenkamer in haar rapport opgemerkt dat er op twee na in alle gevallen van hun cases-onderzoek sprake is van voldoende verantwoording (middels accountantsverklaringen). Deze verplichting wordt meestal in de subsidievoorwaarden naar de stichting toe geregeld. Het kabinet ziet, mede ook vanwege het feit dat het huidige verantwoordingsproces voldoet, geen aanleiding om dit proces te wijzigen.

Ontbindingen

4. *Waarom ontvangt de Tweede Kamer geen informatie over ontbindingen van stichtingen?*
39. *Kan er een overzicht gegeven worden van wat er de afgelopen jaren na opheffing van een stichting met het overgebleven vermogen gebeurd is? Aan wie of wat is dit ten goede gekomen?*

Er is geen wettelijke verplichting de Staten-Generaal over de ontbinding van stichtingen te informeren. Bij gevallen waar dat gebeurd is, lag het initiatief bij de departementen. De openbaar te maken stichtingenoverzichten (zie antwoord onder kopje "overzicht van stichtingen") zullen echter meer inzicht geven in de ontbinding van stichtingen. Door de regelmatige actualisering van deze overzichten, worden veranderingen in het stichtingenveld (zowel ten aanzien van opgerichte als dus ontbonden stichtingen) immers beter weergegeven.

Met betrekking tot de vraag of het mogelijk is een overzicht te geven van de vermogens van de recent ontbonden stichtingen, wordt opgemerkt dat deze informatie momenteel niet integraal beschikbaar is. In bijlage 3 zijn de op dit moment beschikbare gegevens opgenomen. Het goed regelen van de bestemming van resterend vermogen bij ontbinding in de statuten van de stichting is een zaak die overigens expliciet door het Stichtingenkader wordt onderschreven.

Financieel belang

7. *Hoe is de ontwikkeling van het aantal overheidsstichtingen sedert 2008? Hoeveel van dergelijke stichtingen bestaan er op dit moment en wat is de totale financiële omvang van die stichtingen?*
8. *Kan de regering het totale financiële belang geven van alle bestaande stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten? Hoewel de subsidiestromen worden verantwoord onder de programmabudgetten van ministeries, welk deel van het totale financiële belang zou gemerkt kunnen worden als 'apparaatsbudget'? Om hoeveel fte gaat het hierbij in totaal?*
21. *Hoe komt het dat vrijwel alle onderzochte overheidsstichtingen sedert hun oprichting wat betreft het aantal personeelsleden zijn gegroeid?*

Zoals aangegeven bij beantwoording van de vragen onder het kopje "de wettelijke procedure bij het oprichten van stichtingen", is er sedert 2008 een relatief beperkt aantal stichtingen bijgekomen. Er bestaat echter nog niet bij alle departementen een centraal bijgehouden overzicht van stichtingen, noch is er sprake van een centrale registratie bij de departementen van het financiële belang en/of omvang in fte's van stichtingen. Departementen pakken dit - in het licht van het feit dat er geen wettelijke verplichting toe is - verschillend op, zodat het vooralsnog niet goed mogelijk is om algemene ontwikkelingen op dit vlak nader toe te lichten. Daarbij komt dat, zoals gezegd, bij een deel van de stichtingen de betreffende minister niet de bevoegdheid heeft om financiële informatie op te vragen. Informatie die departementen hebben aangeleverd, is in bijlage 4 opgenomen. Deze informatie kan dus mogelijk niet volledig zijn.

Staatssteun en "openbare dienstverlening"

26. *Hoe toetst de regering op concurrentievervalsing of ongeoorloofde staatssteun wanneer een stichting die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten haar activiteiten*

commercialiseert of nieuwe activiteiten ontplooit terwijl er nog sprake is van een subsidierelatie?

27. *Hoeveel stichtingen krijgen er subsidies en andere betalingen van een ministerie die hoger zijn dan nodig is om de kosten van de "openbare dienstverlening" te dekken? Hoe hoog is het totaal aan van dit hoger bedrag?*
28. *Is er, in het geval een stichting meer subsidies of andere betalingen van een ministerie ontvangt die hoger zijn dan nodig is om de kosten van de "openbare dienstverlening" te dekken, sprake van staatssteun? Zo ja, mag dat?*

Departementen die stichtingen hebben opgericht en met die stichtingen een subsidierelatie hebben in het kader van de uitvoering van "openbare dienstverlening", dienen er als gevolg van die subsidierelatie op toe te zien dat de subsidie slechts wordt aangewend ter compensatie van de "openbare dienstverlening". Daarmee wordt gewaarborgd dat de subsidie niet wordt ingezet voor andere activiteiten en wordt bijgevolg mogelijke staatssteun voorkomen.

Echter ook in het geval een stichting meer subsidies of andere betalingen van een ministerie ontvangt dan onverhoopt nodig is ter compensatie van "openbare dienstverlening", zou er mogelijk sprake kunnen zijn van staatssteun. Precieze cijfers over het aantal malen en de omvang dat dit gebeurt, worden niet (centraal) geregistreerd. Of deze staatssteun vervolgens geoorloofd is, dient per geval te worden beoordeeld. Conform de interdepartementale afspraken inzake staatssteun (gepubliceerd in de Staatscourant van 17 februari 2006, nr. 35) zijn de departementen zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de verplichtingen inzake staatssteun, zoals het tijdig aanmelden van voorgenomen steunmaatregelen bij de Europese Commissie en het naleven van de *stand still*-verplichting (dat wil zeggen dat de voorgenomen maatregelen niet mogen worden uitgevoerd voordat de Europese Commissie een eindbeslissing heeft genomen over de toelaatbaarheid).

Kaderwet ZBO

19. *Wanneer en hoe wordt duidelijk welke stichtingen onder de kaderwet ZBO komen te vallen?*

De Kaderwet ZBO heeft alleen betrekking op stichtingen die onder de reikwijdte vallen van het begrip zelfstandig bestuursorgaan, zoals gedefinieerd in artikel 1, onderdeel a, van de Kaderwet ZBO. Het proces van het onderbrengen van betreffende ZBO's onder de Kaderwet ZBO is nog in volle gang. In het ZBO-register (<http://almanak.zboregister.overheid.nl>) staat per ZBO vermeld of de Kaderwet ZBO van toepassing is of niet en in voorkomend geval of het ZBO alsnog onder de Kaderwet ZBO wordt gebracht. Dit register bevat ook de informatie over welke stichtingen onder de Kaderwet ZBO vallen.

Evaluaties

22. *De Algemene Rekenkamer constateert in de achtergrondstudie dat stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten, beperkt worden onderworpen aan periodieke evaluaties met betrekking tot het bestaansrecht, het gediende publieke belang en de relatie tussen een stichting en een ministerie. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt?*

Met betrekking tot de stichtingen die ZBO zijn, voorziet de Kaderwet ZBO in een vijfjaarlijkse evaluatie op doeltreffendheid en doelmatigheid (art. 39, lid 1 Kaderwet ZBO). Bij sommige stichtingen wordt vooral geëvalueerd op programma's en resultaten, bij anderen meer op

bestaansrecht. Als het gaat om de uitvoering van subsidieregelingen via stichtingen, dan is in de ABW bepaald dat eens in de vijf jaar een onafhankelijke evaluatie dient te worden uitgevoerd inzake de effecten van het gevoerde beleid met betrekking tot de bedrijfsvoering. Daarnaast hebben het jaarlijks doen opstellen van een verantwoording met jaarverslagen, naast het jaarlijks toewijzen van budget/subsidie op grond van het jaar/activiteitenplan, sterke elementen van evaluatie in zich. Vanwege alle benoemde redenen ziet het kabinet vooralsnog geen aanleiding tot een aangepast evaluatiebeleid.

EMU-saldo en -schuld

38. *Wordt het saldo van overheidsstichtingen bij het EMU-saldo en EMU-schuld betrokken?*

Het EMU-saldo en de EMU-schuld hebben betrekking op de sector overheid. Alleen de stichtingen die onderdeel uitmaken van de sector overheid hebben bijgevolg invloed op het EMU-saldo en de EMU-schuld. Het CBS beoordeelt - aan de hand van de Europese voorschriften ter zake - *case by case* welke overheidsstichtingen wel of niet onderdeel zijn van de sector overheid.

Bijlage 1 Aantal opgerichte stichtingen sinds 2008

Tabel 1: aantal opgerichte stichtingen sinds 2008

departement	# stichtingen
AZ	-
BuiZa	geen
BZK	drie stichtingen, allen conform CW art. 34: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stichting waarborgfonds politie (nu van V&J); ▪ Pensioenfonds Caribisch Nederland; ▪ Huis voor democratie en rechtstaat.
Defensie	één stichting, conform CW art. 34: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stichting Nederlandse Veteranendag.
ELI: oud EZ	geen
oud LNV	geen
Financiën	geen
I&M: oud VROM	geen
oud V&W	geen
OCW	geen
SZW	-
V&J	-
VWS	vijf stichtingen; <ul style="list-style-type: none"> ▪ één stichting (Stichting geneesmiddelenbulletin), conform CW art. 34 ▪ bij de stichting PAN en bij stichtingen op Saba en St. Eustatius is de Tweede Kamer in een later stadium geïnformeerd.

- : geen informatie beschikbaar

Bron: departementen

Bijlage 2 Aantal ambtenaren in het bestuur, directie en/of raad van toezicht per ministerie

Tabel 2: aantal ambtenaren in bestuur, directie en/of raad van toezicht (2011)

departement	# ambtenaren
AZ	-
BuiZa	geen
BZK	in 2010 heeft "oud" BZK een inventarisatie van deze gegevens uitgevoerd. Exclusief het veiligheidsveld waren 10 ambtenaren vertegenwoordigd in besturen van stichtingen. Op dit moment wordt een nieuwe inventarisatie gedaan welke naar verwachting rond de zomer 2011 gereed zal zijn
Defensie	er zitten twee ambtenaren in een Raad van toezicht; één ambtenaar is directeur van een stichting
ELI: oud EZ oud LNV	een drietal ambtenaren heeft zitting in een RvB, RvT, en/of Besuuersadviesraad
	-
Financiën	bij één stichting (<i>Holland Financial Centre</i>) ambtenaar in RvB, RvT, en/of Besuuersadviesraad
I&M: oud VROM oud V&W	bij drie stichtingen ambtenaren in een RvB, RvT, en/of Besuuersadviesraad bij acht stichtingen ambtenaren in besturen of RvT
OCW	geen volwaardig lidmaatschap van OCW-ambtenaren waarmee zij invloed uit kunnen oefenen door stemrecht in bestuur, directie of RvT
SZW	-
V&J	-
VWS	geen

- : geen informatie beschikbaar

Bron: departementen

Bijlage 3 Aantal ontbonden stichtingen sinds 2008 + bestemming van hun resterende vermogen

Tabel 3: aantal ontbonden stichtingen sinds 2008

<i>departement</i>	<i># ontbonden + resterend vermogen</i>
<i>AZ</i>	-
<i>BuiZa</i>	één stichting; die is opgegaan in stichting Lokaal Mondiaal. De stichting als zodanig blijft bestaan en wordt gefinancierd via NCDO.
<i>BZK</i>	twee stichtingen. Eén is opgegaan in een andere stichting en de andere is een publiekrechtelijke organisatie (ZBO) geworden. Van beide organisaties is vermogen ingezet voor de nieuwe organisaties.
<i>Defensie</i>	geen
<i>EL&I: oud EEZ</i>	geen
<i>oud LNV</i>	vier stichtingen. Het overgebleven vermogen is in een begrotingsfonds bij het ministerie van Financiën opgenomen.
<i>Financiën</i>	geen
<i>I&M: oud VROM</i>	geen
<i>oud V&W</i>	geen
<i>OCW</i>	twee stichtingen. Het overgebleven vermogen is naar de rechtsopvolger gegaan.
<i>SZW</i>	-
<i>V&J</i>	-
<i>VWS</i>	vier stichtingen. Van één stichting is bekend dat het overgebleven vermogen in de Rijkskas is gestort.

- : geen informatie beschikbaar

Bron: departementen

Bijlage 4 Financieel belang bij stichtingen

Tabel 4: financiële belangen bij stichtingen

<i>departement</i>	<i>Financieel belang</i>
<i>AZ</i>	-
<i>BuiZa</i>	zie separate tabel 4.a
<i>BZK</i>	wordt -met reden- niet geregistreerd en gemonitord: <ul style="list-style-type: none"> ▪ BZK heeft conform statuten niet altijd het recht op het ontvangen van het jaarverslag/-rekening.; ▪ Ook heeft de minister van BZK, eveneens conform statuten, niet altijd het recht op het verkrijgen van inlichtingen. ▪ Zie verder tabel 4b
<i>Defensie</i>	-
<i>ELI: oud EZ</i>	zie separate tabel 4.c
<i>oud LNV</i>	zie separate tabel 4.d
<i>Financiën</i>	zie separate tabel 4.e
<i>I&M: oud VROM</i>	-
<i>oud V&W</i>	geen gegevens over de baten per stichting. In totaal is (o.b.v SOR2010) een bedrag van €57.264.317 (waarvan € 47.300.000 tbv Stichting Deltares) aan subsidies verleend aan stichtingen van oud V&W. Hierbij moet worden opgemerkt worden dat de Stichting Deltares is overgegaan naar EL&I.
<i>OCW</i>	zie separate tabel 4.f
<i>SZW</i>	-
<i>V&J</i>	-
<i>VWS</i>	zie separate tabel 4.g

- : geen informatie beschikbaar

Bron: departementen

Tabel 4.a: Ministerie van Buitenlandse Zaken: financiële belangen bij stichtingen

Naam stichting	Financieel belang
<i>Dick Scherpenzeel</i>	Werd tot en met 2006 gefinancierd door BuZa maar is overgedragen aan NCDO. Uit de jaarrekeningen NCDO blijkt dat 89.100 euro per jaar naar de stichting gaat. Uitvoering geschiedt via Lokaal Mondiaal.
<i>Carnegie Stichting</i>	Totale baten 2011: 7,2 mln waarvan 4,8 subsidie BZ. Totale omvang begroting 2011: 7,2 mln
<i>Stichting IntEnt</i>	Baten 2009 EUR 925.440. Bijdrage DGIS stop- gezet in 2006
<i>IICD</i>	2008: BuZa: 4.600.000 Overig: 980.555 Totaal: 5.580.555 2009: BuZa: 4.600.000 Overig: 1.436.073 Totaal: 6.036.073
<i>IRC</i>	Eur 7.746.685,00 gebaseerd op de jaarrekening 2009. Recentere gegevens zijn op dit moment nog niet beschikbaar. Gegevens 2010 worden uiterlijk 31 mei 2011 verwacht.
<i>NCDO</i> <i>* is geen ZBO meer</i>	2008: BuZa: 32.600.000 Overig: 2.475.377 Totaal: 35.075.377 2009: Buza: 32.834.936 Overig: 259.472 Totaal: 33.094.408
<i>NIMD</i>	Eur 9,375 mln per jaar (2007-2011)
<i>SNV</i>	2008: Buza 88.420.689 Overig: 21.472.447 Totaal: 109.893.136 2009: Buza 99.455.528 Overig: 14.883.170 Totaal: 114.338.698
<i>Prins Claus Fonds</i>	2009: totale baten: 4.850.807 (BZ-deel is 83.56% = 4.053.352) personeelskosten 852.791 voor 16.57 fte (gemiddeld 51.466 per fte)

Tabel 4.b: Ministerie van BZK: financiële belangen bij stichtingen

Stichting	Afkorting	bijdrage BZK (x €1.000)
A+O fonds	A+O fonds	2.317
Antilliaanse medefinancieringsorganisatie	AMFO	8.285
Centrum arbeidsverhoudingen overheidspersoneel	CAOP	7.617
Europees instituut voor bestuurskunde	EIPA	202
Fondo Desaroyo Aruba	FDA	8.594
Forum democratische ontwikkeling	FDO	150
Het expertise centrum / Rijksopleidingsinstituut	HEC/ROI	0
Huis voor democratie en rechtsstaat	Huis	nvt (*)
ICT Uitvoeringsorganisatie	ICTU	48.996
Instituut Publiek en Politiek	IPP	1.298
Kenniscentrum Europa Decentraal	KED	650
Oorlogsgravenstichting	OGS	5.069
Pensioenfonds caribisch nederland	PCN	nvt (*)
Stichting ontwikkeling nederlandse antillen	SONA	55.519
Stichting verdeling overheidsbijdragen	SVO	3.272
stichting verkiezing overheidsmananger van het jaar	SVOJ	17
Verbond sectorwerkgeversoverheid	VSO	431
Vut-fonds	VUT-fonds	nvt (**)

(*): stichting bestond nog niet in 2009

(**): wordt gemeld in jaarverslag BZK

NB: bedragen zijn optelsom van exploitatie- en algemene subsidies, bijdragen en 'gewone' opdrachten bedragen uit 2009; niet alle jaarverslagen (als daar recht op is) uit 2010 zijn gereed.

Tabel 4.c: Ministerie van ELI ("oud EZ"): financiële belangen bij stichtingen

Organisatie	Jaar van oprichting	Baten
Stichting én RWT:		
<i>St. Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieproducten (COVA)</i>	2001	De totale baten voor COVA waren in 2009 92 miljoen euro en de totale lasten waren in 2009 104 miljoen euro. Hiermee wordt geteerd op het vermogen op de exploitatierekening. De inkomsten van COVA zijn afkomstig van een heffing op transportbrandstoffen, als ware accijns. Dit is vastgelegd in de Wet Voorraadvorming Aardolieproducten 2001.
Stichtingen		
<i>St. Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN)</i>	1955	Volgens de geconsolideerde winst en verliesrekening 2009 bedroeg de totale opbrengst (subsidie van het Rijk en overige opbrengsten) €140,7 mln.
<i>St. Kenniscentrum Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)</i>	2003	Totale omvang begroting in 2011: 3,75 miljoen MVO Nederland wordt voor een belangrijk deel (circa 75%) gefinancierd door het Rijk en ontvangt in 2011 een subsidie van circa €2,9 mln. voor basisactiviteiten (€1,6 mln.) en specifieke projecten (€1,3 mln.) . De overige € 850.000 betreft de inkomsten uit private bijdragen van partners.
<i>St. Syntens Innovatienetwerk voor ondernemers</i>	1998 ¹	Ca. € 40 mln. waarvan € 32,8 subsidie van EZ
<i>St. MARIN (Maritime Research Institute Netherlands)</i>	1929	Bruto omzet in 2010: € 37,4 mln. Programmafianciering overheid in 2010: € 4,3 mln.
<i>St. Bevordering van de Uitvoer (SBU)</i>	1939	€2.665.000 in 2010; grotendeels bijdragen van het ministerie van Buitenlandse zaken, EL&I en het Nuffic
<i>St. Economische publicaties (SEP)</i>	1947	Geen baten, geen bijdrage

¹ Opgericht in 1998 en voortgekomen uit een aantal bestaande stichtingen (Stichting ICNN en IMK Voorlichting) (TK 1997-1998 25518, nr. 10 p8)

Tabel 4.d: Ministerie van ELI ("oud LNV"): financiële belangen bij stichtingen

ZBO's/RWT's:	Baten
Stichting Bloembollenkeuringsdienst	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 5.159.883,-
Stichting Centraal Orgaan Kwaliteitsaangelegenheden Zuivel	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 6.285.597,-
Stichting Controlebureau Pluimvee, Eieren en Eiproducten	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 2.362.869,-
Stichting Kwaliteitscontrole alternatieve landbouwproductiemethoden	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009:
Stichting Kwaliteitsbureau Groente en Fruit	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 12.349.469,-
Stichting Nederlandse algemene kwaliteitsdienst Tuinbouw	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 20.078.000,-
Stichting Nederlandse algemene keuringsdiensten	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 22.647.000,-
Stichting Skal	<i>zbo is tariefgefinancierd</i> Totale baten in 2009: € 3.010.000,-
RWT's	
Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek	Totale baten in 2009: € 351,4 mln. (Bijdrage vanuit Rijksbegroting 2009: € 173,7 mln.)
Overig	
Stichting Nationaal Groenfonds	Totale baten in 2009: € 6.394.000,-
Stichting Voedingscentrum Nederland	Totale baten in 2009: € 9.747.090,- (Bijdrage vanuit Rijksbegroting 2009: € 3.800.000,-)
Stichting Landelijke inspectiedienst dierenbescherming	Bijdrage vanuit Rijksbegroting 2011: € 300.000,-.

Tabel 4.e: Ministerie van Financiën: financiële belangen bij stichtingen

Organisatie	Financiële omvang	bijzonderheden
<i>AFM</i> <i>Autoriteit Financiële Markten</i>	<u>Baten 2010</u> Overh.bijdr: € 30,9 mln. Bijdrage sector: € 58,0 mln. Overige baten: € <u>1,9 mln.</u> Totale baten: € 90,8 mln.	
<i>SENS</i> <i>Exploitatie Nederlandse</i> <i>Staatsloterij</i>	Totale omvang 840 mln. Bijdrage uit begroting 0 Premie gefinancierd deel: 0 Tariefgefinancierd deel: 0 Opbrengsten vanuit de exploitatie van activiteiten	
<i>HFC</i> <i>Holland Financial Centre</i>	Totale omvang: - mln. Bijdrage uit begroting 0 Premie gefinancierd deel: 0 Tariefgefinancierd deel: 0 Stichting wordt door private partijen gefinancierd.	
<i>SJHF</i> <i>Joods Humanitair Fonds</i>	Totale omvang: - mln. Bijdrage uit begroting 0 Premie gefinancierd deel: 0 Tariefgefinancierd deel: 0 Financiering vindt plaats vanuit het Fonds	Overheidstoezicht is beëindigd m.i.v. 1 jan. 2005
<i>SMO</i> <i>Maror-gelden Overheid</i>	Totale omvang: - mln. Bijdrage uit begroting 0 Premie gefinancierd deel: 0 Tariefgefinancierd deel: 0	Stichting Collectieve Maror-gelden Nederland (COM) beheert de Maror-gelden van private partijen (banken, beurs, verzekeraars) die bestemd zijn voor collectieve doelen binnen de Joodse gemeenschap in Nederland en verstrekt daaruit projectsubsidies; Overheidstoezicht is beëindigd m.i.v. 1 jan. 2005
<i>WM</i> <i>Waarborgfonds Motorverkeer</i>	Totale omvang: 68 mln. Bijdrage uit begroting 0 Premie gefinancierd deel: 0 Tariefgefinancierd deel: 0 Financiering door verzekeringsmij'en	

Tabel 4f: Ministerie van OCW: financiële belangen bij stichtingen (ultimo 2008)

Naam opgerichte rechtspersoon	Totaal gerealiseerde inkomsten / baten 2007*	Totaal gerealiseerde uitgaven / lasten 2007	Totaal Rijksgeld 2007
<i>St. Beheer van het Museum Boerhaave</i>	5.556.411	4.335.363	5.320.146
<i>St. Beheer van het Museum Meermanno-Westreenianum</i>	1.957.096	1.848.841	1.715.416
<i>St. Beheer van Huis Doorn</i>	708.093	876.836	337.014
<i>St. Centraal Bureau voor Genealogie</i>	2.643.080	2.758.225	1.511.014
<i>St. Exploitatie van het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD)</i>	5.704.150	5.710.073	5.227.250
<i>St. Het Geld- en Bankmuseum</i>	3.797.422	3.753.084	1.018.966
<i>St. Het Nederlands Openluchtmuseum</i>	16.109.040	15.271.243	8.429.951
<i>St. Het Rijksmuseum</i>	53.428.000	54.480.000	27.971.566
<i>St. Koninklijk Kabinet van Schilderijen het Mauritshuis</i>	12.971.000	13.748.300	2.891.713
<i>St. Kröller-Müller Museum</i>	10.206.601	10.690.610	6.801.957
<i>St. Museum Catherijneconvent</i>	5.342.479	5.316.341	4.297.364
<i>St. Museum Slot Loevestein</i>	1.690.930	1.333.384	931.946
<i>St. Nationaal Historisch Museum</i>	nvt	nvt	nvt
<i>St. Nationaal Natuurhistorisch Museum (Naturalis)</i>	20.345.316	18.775.290	16.567.193
<i>St. Nationaal Restauratiefonds</i>	geen subsidierelatie (meer)	geen subsidierelatie (meer)	geen subsidierelatie (meer)
<i>St. Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam</i>	8.580.222	7.883.650	8.089.218
<i>St. Paleis het Loo, Nationaal Museum</i>	14.093.984	14.009.497	11.748.826
<i>St. Rijksmuseum Het Zuiderzeemuseum</i>	9.775.110	10.057.250	6.956.368
<i>St. Rijksmuseum Muiderslot</i>	1.644.096	1.441.241	480.773
<i>St. Rijksmuseum Twenthe</i>	3.877.500	3.806.700	3.179.474
<i>St. Rijksmuseum van Oudheden</i>	7.914.944	7.036.667	6.777.523

<i>St. Rijksmuseum voor Volkenkunde</i>	11.778.490	11.747.276	10.225.114
<i>St. Van Gogh Museum (voorheen: rijksmuseum Vincent van Gogh/rijksmuseum H.W. Mesdag)</i>	29.039.314	26.846.555	6.404.634
<i>Stichting Anno (voorheen St. Actueel Verleden)</i>	2.320.846	2.901.880	2.000.000
<i>Stichting Amstel 218</i>	nvt	nvt	nvt
<i>Mondriaan Stichting</i>	23.440.529	26.480.214	22.274.386
<i>St. Architectuur Lokaal</i>	794.547	911.028	395.000
<i>St. Fonds voor Cultuurparticipatie</i>	nvt	nvt	nvt
<i>St. Fonds voor de Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst (BKVK)</i>	16.727.524	16.935.485	16.409.978
<i>St. Kosmopolis</i>	901.967	706.807	832.693
<i>St. Materiaalfonds voor de Beeldende Kunst</i>	94.001	92.950	79.861
<i>St. Nederlands Fonds voor de Film</i>	35.353.926	35.265.330	31.519.150
<i>St. Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+</i>	subsidierelatie miv 1 nov 2007	subsidierelatie miv 1 nov 2007	subsidierelatie miv 1 nov 2007
<i>St. Rijksacademie voor Beeldende Kunst en Vormgeving</i>	5.838.276	5.862.678	4.875.308
<i>St. Stimuleringsfonds voor Architectuur</i>	5.856.810	5.316.851	4.906.358
<i>St. Samenwerkingsorgaan Beroepskwaliteit Leraren en ander onderwijspersoneel (SBL)</i>	2.977.541	2.916.560	2.917.500
<i>St. Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO)</i>	8.703.000	8.841.000	8.354.000
<i>Europees Platform - internationaliseren in onderwijs</i>	11.439.731	11.580.119	7.837.193
<i>Fonds voor de Letteren</i>	6.250.362	6.105.747	6.250.362
<i>Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (NIBG)</i>	29.910.560	29.663.816	23.978.000
<i>Nederlandse Omroep Stichting (NOS) = NPO</i>	768.386.000	703.090.000	74.900.000
<i>Nederlandse Programma Stichting (NPS)</i>	55.308.000	54.931.000	39.170.000
<i>St. Debatbureau Journalisten</i>	92.260	113.158	29.120
<i>St. Ether Reclame (STER)</i>	203.578.000	12.089.000	de netto opbrengst (191.489.000) wordt afgedragen aan OCW
<i>St. Muziekcentrum van de Omroep</i>	28.817.000	28.227.000	28.817.000

<i>St. Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds (NLPVF)</i>	3.364.279	3.596.341	2.583.618
<i>St. Radio Nederland Wereldomroep (Wereldomroep)</i>	43.560.000	47.594.000	42.653.000
<i>St. Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties (SNCO)</i>	17.005.671	17.296.369	16.014.261
<i>St. Nationaal 'Global Biodiversity Information Facility' Kennisknooppunt (NL-BIF)</i>	465.546	470.391	450.000
<i>St. Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers</i>	733.805	704.591	641.000
<i>St. Nederlands Onderwijs in het Buitenland</i>	14.773.000	14.618.000	14.153.000
<i>St. Participatiefonds voor het onderwijs</i>	104.393.000	90.098.000	4.613.000
<i>St. Servicecentrum Scholenbouw (SCS)</i>	nvt	nvt	nvt
<i>St. Vervangingsfonds en bedrijfsgezondheidszorg in het onderwijs</i>	324.489.000	346.451.000	12.900.000
<i>Stichting Bijzondere Scholen op Algemene Grondslag III (Bestuur defensiescholen)</i>	2.706.707	2.721.581	2.687.493
<i>Stichting Nationaal Onderwijs-museum te Rotterdam</i>	1.477.374	1.664.873	750.000

* Betreft grotendeels OCW-gelden

Tabel 4.g.1: Ministerie van VWS: overzicht stichtingen waarmee op dit moment een financiële en/of bestuurlijke relatie bestaat

Naam organisatie
Stichting Fonds voor de topsporter.
Topinstituut Pharma
Geneesmiddelenbulletin
Stichting Hallo Wereld
Saba Health Care Foundation
St. Eustatius Health Care Foundation
St. PAN
NKI
St. PRN
St. HIV monitoring
St. Palga
St. Psych casus register
St. Ex6
St. PVP
St. DBC-O
NICTIZ
NPCF
NNI
KNMG colleges
KNMG adviescommissies
KNMP
VU
NMT
Capaciteitsorgaan
SBOH
VVN colleges
VVN adviescommissies
FGzP colleges
FGzP adviescommissies
CBOG
CZO
Centrum Indicatiestelling Zorg
DBC-Onderhoud
Informatievoorziening Zorg (IVZ)
Keninscentrum Jeugd (Nederlands Jeugd Instituut)
Kenniscentrum Langdurige Zorg (Vilans)
Kenniscentrum Maatschappelijke Inzet (Movisie)
Nationaal Comité 4 en 5 mei (SNC)
Nederlandse Transplantatie (NTS)
Rechtsherstel Sint en Roma
Waarborgfonds voor de Zorgsector

Tabel 4.g.2: Ministerie van VWS: financiële belangen bij stichtingen

Naam	Bedrag inst.subs. (2011)	Totale baten (2009)
St. PAN	€ 0,921 mln	€ 0,921 mln
NKI	€ 19.289 mln.	€ 65,476 mln.
St. PRN	€ 0,627 mln.	€ 0,894 mln.
St. HIV monitoring	€ 2,872 mln.	€ 2,872 mln.
St. Palga	€ 3,461 mln.	€ 3,461 mln.
St. Psych casus register	€ 0,122 mln.	€ 0,154 mln.
St. Ex6	€ 0,224 mln.	€ 0,308 mln.
St. PVP	€ 4,617 mln.	€ 4,746 mln.
St. DBC-O	€ 14.500 mln.	€ 14.406 mln.

Tabel 4.g.3: Ministerie van VWS: financiële belangen bij stichtingen

Naam	Toelichting
<i>Stichting Fonds voor de topsporter</i>	Totale baten bedragen ca. € 8 miljoen per jaar. Waarvan € 5,6 miljoen vanuit begroting VWS, € 1,6 miljoen vanuit rente-opbrengsten van het kapitaal en € 0,8 miljoen vanuit NOC*NSF.
<i>Stichting Geneesmiddelenbulletin</i>	totale baten 473.850 waarvan 455.000 subsidie VWS en 18.850 inkomsten van derden
<i>Stichting Topinstituut Pharma</i>	opgericht in 2006 met voorhangprocedure (betreft een FES-project). Jaarlijks fluctuerende bedragen totaal over looptijd van FES-project € 130 miljoen VWS subsidie, die gematched wordt met € 130 miljoen aan bijdragen door bedrijven en kennisinstellingen
<i>Stichting Hallo Wereld</i>	instellingssubsidie van 0,8 mln euro

Tabel 4.g.4: Ministerie van VWS: financiële belangen bij stichtingen

Organisatie	Instellingssubsidie
NICTIZ	€ 28.147.246
NPCF	€ 342.124
NNI	€ 573.855
KNMG colleges	€ 524.753
KNMG adviescommissies	€ 93.812
KNMP	€ 42.145
VU	€ 661.875
NMT	€ 39.850
Capaciteitsorgaan	€ 1.117.557
SBOH	€ 141.942.366
VVN colleges	€ 181.956
VVN adviescommissies	€ 32.868
FGzP colleges	€ 78.063
FGzP adviescommissies	€ 36.553
CBOG	€ 1.320.271
CZO	€ 251.797